Vrtulník WSK SM-2 září po renovaci v podniku LOM PRAHA modrou i žlutou barvou

Je to náhodná symbolika, ale má v současných dnech svůj význam. Historický polský vrtulník WSK SM-2 ze sbírek Vojenského historického ústavu Praha, který prošel během posledního roku kompletní renovací ve státním podniku LOM PRAHA, nyní září v barvách připomínajících ukrajinskou vlajku. Zrenovovaný stroj byl ve čtvrtek 14. dubna předán zpět do Leteckého muzea Kbely, a to za účasti ředitele VHÚ, brigádního generála Aleše Knížka a ředitele LOM PRAHA Jiřího Protivy.

Slavnostní předání vrtulníku se odehrálo před halami státního podniku LOM PRAHA, příjemnou atmosféru a krásu stroje zářícího modrou i žlutou barvou ještě umocnilo jarní počasí s rovněž azurově modrou oblohou. Renovace vrtulníku v podniku LOM PRAHA je dalším příkladem intenzivní a dobré spolupráce této firmy s Vojenským historickým ústavem Praha. V roce 2021 převzal VHÚ po renovaci v LOM PRAHA hned dva letouny: Aero L-29 Delfín a cvičný bitevník Avia/Iljušin Il-10.

Vrtulník WSK SM-2 představuje polskou úpravou velice rozšířeného sovětského lehkého vrtulníku Mil Mi-1, Tato víceúčelová konstrukce byla vyvinutá v závodech Wytwórnia Sprzętu Komunikacyjnego (WSK) Zykmunda Pulawskiho ve Swidniku koncem padesátých let minulého století.

Konstruktéři využili velice zdařilou kombinaci sedmiválcového hvězdicového motoru s třílistým hlavním rotorem a při ponechání původní zadní části zcela přepracovali kabinu pro pilota a cestující. Díky promyšlenému návrhu ušetřili na hmotnosti stroje, což to jim umožnilo přidat ještě dvě sedadla pro cestující, případně instalaci speciálního jeřábového nebo sanitního vybavení. Důmyslným řešením přídě bylo možné instalovat v ní ještě jedna speciální dvířka, kterými se do upravené kabiny nasouvala nosítka s raněným. Případně se na vnější pravý bok vrtulníku dal zavěsit další speciální zdravotnický box pro ještě jedna nosítka.

V bývalém Československu sloužil pouze jeden stroj tohoto typu. Byl vyroben ve Swidniku v roce 1962 v pasažérské verzi s pěti sedadly. Jeho zálet provedl dne 15. listopadu pilot Stanislaw Wiacek a poté byl zřejmě koncem roku předán čs. straně. Již k 11. lednu 1963 byl registrován u Leteckého oddílu Ministerstva vnitra jako OK-BYK. U něj létal až do roku 1970, kdy byl prodán podniku Slov-Air Bratislava a imatrikulován jako OK-RUV.

Krátce na to prodělal v Leteckých opravnách Trenčín generální opravu, kdy asi dostal i nový povrchový nátěr v kombinaci jasně žluté a modré barvy, doplněný logy Slov-Airu. Poté byl vrtulník využíván k různým činnostem, mimo jiné i ke kontrole vedení vysokého elektrického napětí.

Po dolétání stanovené životnosti 1 200 letových hodin byl vrtulník nabídnut do sbírky VHÚ a dne 20. května 1975 přeletěn pilotem Antonínem Dytrychem na letiště Praha-Kbely, kde byl předán do stavu Leteckého muzea VHÚ. Od té doby byl uložen v depozitáři a příležitostně vystavován při slavnostních akcích muzea.

Autor: VHÚ

15.04.2022